

सर्गः १६

अगस्त्यचिन्हादयनात्समीपं दिगुत्तरा भास्वति
 सन्निवृत्ते । आनन्दशीतामिव वाष्पवृष्टिं हिमसुतिं
 हैमवती ससर्ज ॥ ४४ ॥ प्रवृद्धतापो दिवसेति
 मात्रमत्यर्थमेव क्षणदा च तन्वी । उभौ विरोध
 क्रियया विभक्तौ जायापती सानुशयाविवास्तां
 ॥ ४५ ॥

अगस्त्येति । उत्तरा दिक् हिमवत्पर्वतसम्बन्धिनीं हिमानां
 सुतिं प्रसवणं ससर्ज कस्मिन् सति भास्वति सूर्ये अगस्त्यश्चिह्नं
 यस्य तस्मादयनाद्दक्षिणायनात् समीपं सन्निवृत्ते सति कामिव
 आनन्देन शीतां वाष्पाणामश्रूणां वृष्टिमिव अत्र प्रोषितपति
 समागमो व्यज्यते ॥ ४४ ॥ प्रवृद्धेति । अतिमात्रमत्यन्तं प्रवृद्धः
 तापो यस्मिन् स दिवसः च पुनरत्यर्थमत्यन्तमेव तन्वी कृशा
 क्षणदा रात्रिरुभौ विरोधस्य क्रियया प्रणयकलहादिना
 आचरणेन विभक्तावतएव सानुशयौ सानुतापौ जायापती
 द्वौ वास्तां ॥ ४५ ॥